

[Kristine Heltberg.]

sådan bestemmelse betyde, at fritidsundervisningen stivner i nogle banale og ligegyldige kursus, som man alle dage har haft, og at nye initiativer bliver standset, fordi nye initiativer som regel kræver, at man anerkender et mindre deltagerantal. Derimod ville et gennemsnitligt deltagerantal, taget i forhold til et helt kursus, mange forskellige emner og undervisningstilbud, give mulighed for så at sige at vinde ind på karrusellerne, hvad man giver ud på gyngerne, og derved altså ikke belaste økonomien i nogen grad, men give adgang til nye og eksperimenterende forslag, til nye og eksperimenterende emner i undervisningen.

Som det er skik og brug skal vi da prøve — især under henvisning til undervisningsministerens meget lovende tilsigelse — at få noget som helst brugbart ud af det foreliggende lovforslag, men det vil kræve et meget stort arbejde at ændre det i den retning.

Chr. Christensen (KrF):

Lovforslaget er jo i sit indhold identisk med det forslag, der blev fremsat den 17. oktober sidste år, og da lovforslaget er et led i spareforliget, kan jeg tilsige vor fulde støtte til lovforslagets gennemførelse. Jeg skal derfor tillade mig at henvise til de principielle betragtninger, jeg fremsatte på mit partis vegne ved førstebehandlingen her i salen, dog skal jeg lige endnu en gang udtrykke min glæde over den dispensationsbestemmelse, der er indført for de tyndtbeholdte egne, sådan at amsrådet kan give godkendelse af, at man kan fastholde det nuværende elevtal på holdene.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg skal kort bekræfte, at vi har det samme standpunkt til dette lovforslag, som vi havde, da det sidst var til første behandling. Vi må totalt afvise det.

Arnfast (CD):

Lovforslaget indgår jo i besparelserne, så det vil nok være vanskeligt at tale om besparelser, uden at vi også tog dette med i møllen.

Når vi nu alligevel skal genbehandle det, vil vi meget gerne kigge på en tanke, som har været fremme — det er lige nævnt af fru Kristine Heltberg — om at arbejde med et

holdgennemsnit. Måske kunne man i forbindelse med udvalgsarbejdet få lavet en undersøgelse, der viste, om — må jeg bruge det udtryk, der blev anvendt — „store, banale hold“ kan opveje mindre, specielle hold, om man derigennem måske kunne nå et gennemsnit, som berettigede til det antal lærerkrafter, som betjente snart den ene, snart en anden interesse. Det er muligt, at gennemsnittet så ikke skal være 12, men måske 14 eller 16.

Jeg kunne godt tænke mig, at vi under udvalgsarbejdet fik en beregning over, hvordan det ville virke på forskellige typiske aftenskoler, og derved fik et indtryk af, om denne tanke kan drages ind til forsvar for en ny beregning.

Jytte Røge (FP):

Lige et par bemærkninger til fru Gerda Møller. I efteråret, da disse forbund annoncerede deres kursus, var der store annoncer for hvert forbund for sig, og jeg har da selv modtaget brochurer fra hvert enkelt forbund for sig selv. Her mener jeg der ville være en besparelse, hvis de slog sig sammen, idet det så kunne blive billigere.

Robert Pedersen (S):

Venstres ordfører, hr. Bertel Haarder, sagde, at man skulle være forsigtig med at anvende falske sociale argumenter i denne sag. Efter min bedste overbevisning har hverken undervisningsministeren eller undertegnede brugt nogen sociale argumenter. Vi har sagt, at det drejer sig om at knæsatte et princip, nemlig det princip, at undervisningen principielt i dette land er gratis. Der kan da udmærket på aftenskoler og aftenhøjskoler gå folk med meget, meget høje indkomster, men det er uforvarligt over for de mennesker, der har mangler i deres skoleuddannelse, at man her sætter deltagerbetalingen op, samtidig med at de ved, man i dette land gratis kan få en uddannelse, der koster samfundet 1 mill. kr. Det burde hr. Bertel Haarder kunne forstå, al den stund han selv har, om jeg så må sige, været medhjælper ved „de fattige mænds universitet“, nemlig på højskolen.

Det var mig også en kilde til undren, at et parti med de holdninger, som det radikale parti har, kunne give tilslutning og oven i købet harcelerere over, at honorarerne var